

На основу члана 3. Правилника о измјенама Правилника о научнонаставном раду за стицање звања магистра и доктора наука, број: 13/3.1849-IX-3/13 од 11.09.2013. године, члана 60. Статута Универзитета у Бањој Луци и члана 26. Статута Економског факултета, декан Економског факултета утврдио је Пречишћени текст Правилника о научнонаставном раду за стицање звања магистра и доктора наука (број: 01-1556/09, 565-IV-4/11, 01-2471-II-4/11 и 13/3.1849-IX-3/13), у којем је означен дан ступања на снагу наведеног Правилника.

П Р А В И Л Н И К

о научнонаставном раду за стицање звања магистра и доктора наука -Пречишћени текст-

I ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником регулише се организација, начин извођења и финансирање научнонаставног рада за стицање, научног степена магистра и доктора наука на Економском факултету у Бањој Луци (у даљем тексту: Факултет) у складу са Законом о високом образовању и Статутом Универзитета у Бањој Луци.

Члан 2.

Факултет организује постдипломски студиј као саставни дио своје укупне дјелатности.

Члан 3.

Постдипломски студиј за стицање научног степена магистра наука, има за циљ увођење стручних кадрова са високом стручном спремом у методе научноистраживачког рада и њиховог припремања за самосталан научноистраживачки рад.

Члан 4.

Наставно-научно вијеће Факултета (у даљем тексту: Вијеће) доноси одлуку о организовању постдипломског магистарског студија, што се дефинише елаборатом о постдипломском студију.

II НАСТАВА

Члан 5.

- (1) Факултет организује постдипломски магистарски студиј из ужих научних области за које је матична високошколска организација.
- (2) За сваки смјер на постдипломском студију Вијеће Факултета, на приједлог Комисије за постдипломски студиј и докторате, именује руководиоца.

Члан 6.

- (1) Постдипломски студиј за стицање научног степена магистра траје двије године и подијељен је у четири семестра. Најмањи број научних дисциплина за стицање звања магистра економских наука износи девет (9), рачунајући методе

научноистраживачког рада који се полаже као испит, а што се дефинише Елаборатом.

- (2) Након одслушаних предавања, студент може стећи звање магистра ако испуни слиједеће услове:
 - а) положи све испите предвиђене наставним планом студија;
 - б) уради све приступне радове;
 - в) уради два семинарска рада;
 - г) напише и одбрани магистарски рад.

Члан 7.

- (1) Научнонаставни рад за стицање степена магистра наука изводи се по наставном плану и програму који се утврђује у елаборату постдипломског студија, којег усваја Вијеће.
- (2) Руководиоци смјерова су дужни прије почетка школске године да доставе Вијећу план покривености наставе за дату школску годину. Он мора да садржи име и презиме наставника, ужу научну област као и назив матичне Установе на којој је ангажован. Сви наставници морају да буду из уже научне облсти, којој припада предмет који предају. Најмањи број наставника по наставним дисциплинама је два (2).
- (3) Конкурс се може расписати за онај смјер, који има одобрен план покривеност наставе од стране Вијећа.

Члан 8.

Настава на постдипломском студију (у даљем тексту: ПС) изводи се путем предавања, семинарских вјежби, групних и индивидуалних консултација, менторског усмјеравања и других облика.

III СТУДЕНТИ

Члан 9.

Постдипломска настава може се организовати за најмање 25 полазника-кандидата, што се утврђује за сваки конкретан програм. Програм се може организовати и за мање полазника, ако се обезбиједи подмиривање свих трошкова који настају његовом реализацијом.

Члан 10.

- (1) Упис на ПС врши се по претходно расписаном конкурс у којем се наводе:
 - а) назив и трајање ПС,
 - б) број полазника-кандидата,
 - в) услови које морају испуњавати кандидати и
 - г) академски степен који кандидат стиче по завршетку студија.
- (2) Кандидати су за пријаву на конкурс дужни доставити:
 - а) овјерену копију дипломе или увјерења о дипломирању,
 - б) Увјерење о положеним испитима на додипломском студију,
 - в) Родни лист,
 - г) Захтјев за упис и
 - д) Доказ о уплати за полагање пријемног испита.
- (3) У случају да кандидат није доставио коплетну документацију, пријава се неће разматрати.

Услови уписа

Члан 11.

- (1) На постдипломски студиј могу се уписати кандидати који су завршили четворогодишњи додипломски студиј – економског смјера вреднован са 240 ECTS - бодова (Europe Credit Transfer System).
- (2) Услов за упис кандидата на постдипломски студиј су: завршен четворогодишњи факултет економског смјера, у току школовања постигнута просјечна оцјена седам и успјешно положен пријемни испит који садржи тест, и то из предмета:
 - а) Основи економије;
 - б) Финансијско рачуноводство;
 - в) Финансијски менаџмент.

Члан 12.

Избор пријављених кандидата обавља Комисија за постдипломске студије и докторате након урађених и оцјењених тестова кандидата од стране Комисије именоване од стране Комисије за постдипломске студије и докторате.

Члан 13.

Примљени кандидати стичу статус студента ПС уписом на студиј. Упис је условљен уплатом укупног износа накнаде на име трошкова студија. Износ накнаде за поједине активности и укупан програм утврђује се прије почетка реализације сваког појединог програма.

Члан 14.

Студенти су дужни да уредно похађају предавања и редовно учествују у свим облицима наставног процеса.

IV ИСПИТИ И МАГИСТАРСКИ РАД

Члан 15.

Право да приступи испиту има кандидат који је извршио обавезе одређене наставним планом и програмом, као и другим нормативним актима Факултета. Студент не може да приступи полагању испита док не положи предмет Методологија научно-истраживачког рада.

Члан 16.

- (1) Кандидати полажу испит пред одговорним наставником. У случају да су два или више наставника изводили наставу на истој дисциплини, испит може изводити сваки од наставника уз сагласност одговорног наставника.
- (2) Одговорни наставник је одређен у елаборату постдипломског студија и налази се на првом мјесту у плану.
- (3) Испит се састоји из два дијела:
 - а) писменог приступног рада,
 - б) усменог испита.

Члан 17.

За предмете који спадају у посебне научне дисциплине, кандидати су дужни:

- а) урадити и одбрани два семинарска рада, што се утврђује програмом ПС;

б) урадити и одбрани магистарски рад. Посебне научне дисциплине дефинишу се елаборатом.

Члан 18.

- (1) Када студенту преостане један неположени испит, може пријавити тему магистарског рада.
- (2) Кандидат подноси захтјев Служби за постдипломски студиј за пријаву теме магистарског рада. Служба захтјев прослеђује катедри којој дата пријава припада и руководиоцу смјера који кандидат похађа. Шеф катедре је дужан, на сједници Комисије за постдипломске студије и докторате, предочити захтјев кандидата за пријаву теме магистарског рада. Комисија предлаже потенцијалног ментора. Кандидат је дужан да уз сугестије потенцијалног ментора достави Комисији за постдипломске студије и докторате коначну пријаву теме магистарског рада.
- (3) Вијеће Факултета, на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате, одобрава тему магистарског рада и одређује ментора.
- (4) Ментор мора да буде из уже научне области из које је и аплицирана тема. Ментор усмјерава кандидата при избору метода рада и литературе, те прати његов рад на изради теме.

Члан 19.

Магистарска теза је резултат самосталног научног рада студента којим се систематизују постојећа научна знања и даје допринос новим научним сазнањима.

Члан 20.

- (1) Кандидат је дужан да три неукоричена примјерка магистарског рада у радној верзији преда Факултету. Комисија за постдипломске студије и докторате предлаже, а Вијеће Факултета именује комисију за оцјену магистарског рада, укључујући и ментора. Ову Комисију чине 3 професора из уже научне области из које је тема магистарског рада, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.
- (2) Чланови комисије, сваки понаособ, анализирају рад након чега у писаној форми дају оцјену квалитета магистарског рада са аспекта његове подобности за вршење свих даљих радњи за његову одбрану, укључујући и евентуалне сугестије за корекције, допуне. Своје мишљење чланови ове комисије достављају у писменој форми ментору, кандидату и Комисији за постдипломске студије и докторате, у року од два мјесеца од дана предаје радне верзије магистарског рада.
- (3) Кандидат је дужан да поступи у складу са мишљењем чланова Комисије за оцјену магистарског рада у координацији са ментором.
- (4) Након тога, кандидат је дужан да Факултету преда укоричен магистарски рад у писаној форми у 5 примјерака, као и на електронском медију (дискета, ЦД).

Члан 21.

- (1) Комисија за оцјену магистарског рада сачињава писмени извјештај, који садржи опис и оцјену поднесеног магистарског рада, научни допринос рада и доставља га Вијећу Факултета на усвајање.
- (2) Ако прихвати позитиван извјештај о магистарском раду, Вијеће Факултета именује комисију за одбрану магистарског рада. Вријеме одбране рада одређује предсједник комисије за одбрану, уз консултације са члановима комисије.

Члан 22.

Од одобрења израде магистарског рада од стране Вијећа Факултета и предаје радне верзије мора проћи најмање 6 мјесеци.

Члан 23.

Одбрана магистарског рада одржава се јавно пред комисијом. Вријеме (дан и сат) одржавања одбране објављује се најмање седам дана прије одбране у неком од дневних јавних гласила и на огласној табли Факултета. Седам дана прије одбране примјерак извјештаја о раду и сам рад могу се добити на увид у библиотеци Факултета. Поступак одбране магистарског рада проводи се према Статуту Универзитета и утврђеном протоколу Факултета.

Члан 24.

Кандидату који положи прописане испите и одбрани магистарски, Факултет издаје диплому о завршеном постдипломском студију и научном степену магистра економских наука одређене области.

Члан 25.

Магистарску диплому потписује декан Факултета и ректор Универзитета, а у средини се ставља суви жиг Универзитета.

Члан 26.

- (1) Кандидат је дужан поднијети магистарски рад одбрани најкасније три (3) године од одобрења теме.
- (2) Рок из претходног става се може продужити само из оправданих разлога, а на основу писменог захтјева кандидата, о чему одлуку доноси Вијеће Факултета на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате.

Члан 27.

Пријава теме магистарског рада треба да испуњава техничке и методолошке услове, који су дефинисани Упутством за израду научних и стручних радова. У противном, предсједник Комисије је дужан да уз писмено образложење врати пријаву кандидату.

V ДОКТОРАТИ

Члан 28.

На Факултету се, из области за које је Факултет одређен као матични, могу стицати научна звања доктора економских наука.

Члан 29.

- (1) Пријаву докторске дисертације може извршити кандидат са одговарајућом високом стручном спремом и ако испуњава један од услова:
 - а) да има научни степен магистра економских наука и објављене научне радове из одговарајуће економске научне области (и то најмање два научна рада од стицања звања магистра економских наука).
 - б) да има стручни степен специјалисте из економског подручја и објављене научне радове из одговарајуће области економских наука (и то најмање два научна рада од стицања звања специјалисте економских наука).

- (2) Комисија за постдипломске студије и докторате ће цијенити да ли кандидат има одговарајућу високу стручну спрему из става 1. овог члана.
- (3) Прије поступка одбране докторске дисертације кандидат из става 1. тачка б) овог члана мора да положи усмени докторски испит.
- (4) Усмени докторски испит обухвата три научне дисциплине из области на коју се односи тема докторске дисертације.
- (5) Избор научних дисциплина из претходног става врши Комисија за постдипломске студије и докторате за сваки појединачни случај.
- (6) Након успјешно одбрањене докторске дисертације кандидат стиче научни степен доктора економских наука.

Члан 30.

Кандидат за стицање научног звања доктора економских наука подноси Факултету писмени захтјев који треба да садржи:

- а) биографске податке;
- б) диплому о стеченом звању магистра или специјалисте;
- в) списак објављених научних и стручних радова и саме радове;
- г) образложен приједлог оправданости израде тезе, циљеве истраживања, методе истраживања, очекиване резултате истраживања, као допринос развоју економске науке, библиографске елементе о предвиђеном коришћењу домаће и стране литературе, као и изворе документационе грађе релевантне за израду дисертације;
- д) оријентациони рок завршетка израде дисертације;
- ђ) изјаву да предложена тезу није пријављивао на другим универзитетима;
- е) доказ о уплати прве рате за пријаву теме докторске дисертације, по важећој одлуци Савјета Факултета.

Члан 31.

- (1) Научно-наставно Вијеће, на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате, упућује захтјев декану Факултета за расписивање конкурса за пријаву тема докторских дисертација из области из које је Факултет матичан.
- (2) Конкурс за пријаву докторске дисертације расписује се крајем децембра - почетком јануара текуће академске године.
- (3) У колико кандидат не испуњава услове из члана 30. овог Правилника, пријава на конкурс ће се сматрати непотпуном.
- (4) Након испуњености свих захтјева из члана 30. овог Правилника, пријава докторске дисертације проводи се по слиједећем поступку:
 - а) Предсједник Комисије за постдипломске студије и докторате организоваће три радионице на којима кандидати излажу дјелове пријаве докторске дисертације. На радионицама учествују професори који предају на мастер студију, предложени ментор и истакнути кадрови из праксе, који могу постављати питања и давати сугестије кандидату.
 - б) Радионице ће бити организоване у току академске године (март, јули и октобар мјесец).
 - в) Кандидат на првој радионици излаже концептуални дио пријаве. Концептуални дио пријаве обухвата: тему дисертације, проблем, предмет, циљеве и хипотезе истраживања, те преглед главних теоријских и практичних истраживања.

- г) Предсједник Комисије за постдипломске студије и докторате сачињава извјештај о прихватању или одбијању концептуалног дијела пријаве дисертације и обавјештава кандидата.
- д) Кандидат који је успјешно завршио прву радионицу учествују у другој радионици и излаже операциони дио пријаве дисертације. Операциони дио пријаве дисертације обухвата: оцјену репрезентивности узорка из популације истраживања (за примјењена истраживања), представљање зависних, независних и контролних варијабли истраживања, представљање примјењивости метода истраживања с обзиром на проблематику истраживања.
- ђ) Предсједник Комисије за постдипломске студије и докторате сачињава извјештај о прихватању или одбијању операционог дијела пријаве дисертације и обавјештава кандидата.
- е) Кандидат који је успјешно завршио другу радионицу учествује у трећој радионици и излаже очекивани научни допринос дисертације. Код очекиваног научног доприноса дисертације кандидат треба да укаже: на очекивани оригинални допринос дисертације економској науци, да ли ће резултати дисертације утицати на напредак научне области на коју се дисертација односи и да ли ће резултати имати посредан или непосредан утицај на економску струку.
- и) Предсједник Комисије за постдипломске студије и докторате сачињава извјештај о прихватању или одбијању очекиваног научног доприноса пријаве дисертације и обавјештава кандидата.
- ј) Кандидат након трећег позитивног извјештаја доставља коначну пријаву докторске дисертације у складу са Упутством за писање научних и стручних радова.
- к) Комисија за постдипломске студије и докторате у току академске године може одржати и мање од три радионице.
- л) Уколико приједлог пријаве докторске дисертације буде негативно оцјењен у извјештају о одржаној радионици кандидати имају право, у току академске године, још једном приступити радионици за пријаву докторске дисертације.
- љ) Вијеће Факултета у току академске године, на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате, доноси одлуку о организовању радионица за пријаву докторских дисертација.

Члан 32.

- (1) На основу поднијетог захтјева кандидата, према члану 30. овог Правилника, Вијеће Факултета, на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате, именује комисију од 3 (три) члана за оцјену подобности кандидата и тезе. Најмање један члан комисије није у радном односу на Факултету.
- (2) Комисија за оцјену подобности кандидата и тезе докторске дисертације подноси о томе Вијећу Факултета извјештај у писаној форми са одговарајућим приједлогом.
- (3) У случају прихватања предложене тезе и кандидата, Вијеће Факултета, на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате, именује ментора.
- (4) Факултет је обавезан да прибави и сагласност Сената Универзитета о прихватању тезе докторске дисертације.

Члан 33.

- (1) Кандидат је дужан да преда три (3) неукоричена примјерка докторске дисертације у радној верзији. Комисија за постдипломске студије и докторате предлаже Вијећу Факултета комисију за оцјену докторске дисертације. Ову комисију чине најмање 3 професора из релевантне области, укључујући ментора, од којих најмање један није у радном односу на Факултету.
- (2) Чланови комисије, сваки понаособ, анализирају рад, након чега у писаној форми дају оцјену квалитета докторске тезе са аспекта њене подобности за вршење свих даљих радњи за одбрану, укључујући и евентуалне сугестије за корекције, допуне. Своје мишљење чланови ове комисије достављају у писменој форми ментору, кандидату и Комисији за постдипломске студије и докторате, у року од два мјесеца од дана предаје радне верзије докторске дисертације.
- (3) Кандидат је дужан да поступи у складу са мишљењем чланова комисије за оцјену докторске дисертације у координацији са ментором.
- (4) Након тога, кандидат је дужан да Факултету преда укоричену докторску дисертацију у писаној форми у 5 примјерака, као и на електронском медију (дискета, ЦД).
- (5) Комисија за оцјену докторске дисертације подноси Вијећу Факултета извјештај о оцјени дисертације у писаној форми.
- (6) Када прихвати позитиван извјештај о дисертацији кандидата, Вијеће Факултета именује комисију за одбрану докторске дисертације. Вријеме одбране рада одређује предсједник комисије за одбрану, уз консултације са члановима комисије.
- (7) Факултет је обавезан да прибави и сагласност Сената Универзитета о оцјени урађене докторске дисертације.

Члан 34.

- (1) Кандидат је дужан да у року од 5 година од дана прихватања тезе, одбрани докторат.
- (2) У оправданим случајевима, на основу писменог захтјева кандидата, може се продужити утврђени законски рок из претходног става. Одлуку о томе доноси Вијеће Факултета на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате.
- (3) Од одобрења израде докторске дисертације од стране Сената Универзитета и предаје радне верзије мора проћи најмање 12 мјесеци.

Члан 35.

Прије приступа одбрани дисертације кандидат је дужан да испуни све обавезе према Факултету.

Члан 36.

Поступак одбране докторске дисертације обавља се према упутствима (у прилогу овог Правилника).

Члан 37.

У случајевима да је, из објективних разлога, неопходно промијенити ментора или члана Комисије за оцјену и одбрану докторске дисертације, Комисија за постдипломске студије и докторате предлаже Вијећу Факултета потребне промјене.

VI ОРГАНИ ПОСТДИПЛОМСКОГ СТУДИЈА

Члан 38.

- (1) Постдипломским студијем руководи Комисија за постдипломске студије и докторате Факултета.
- (2) Предсједник Комисије је, по службеној дужности, продекан за научно-истраживачи рад.
- (3) Чланови Комисије за постдипломске студије и докторате су: декан, шефови катедри и руководиоци актуелних студија.
- (4) По позиву предсједника Комисије, сједницама могу присуствовати и предложени ментори за израду магистарских радова и докторских дисертација.

Члан 39.

Комисија за постдипломске студије и докторате обавља слиједеће послове:

- а) организује избор кандидата пријављених на конкурс за упис на постдипломски студиј;
- б) предлаже чланове комисија за оцјену и одбрану магистарског рада и докторске дисертације;
- в) брине се о редовном одвијању студија и провођењу наставних програма;
- г) доноси одлуке по молбама студената;
- д) предлаже Вијећу термин одбране магистарског рада и докторске дисертације.

Члан 40.

Руководиоца конкретног постдипломског студија именује Вијеће Факултета. Он обавља слиједеће послове:

- а) учествује у раду Комисије за постдипломске студије и докторате;
- б) води бригу о организацији студија и редовном одвијању наставе;
- в) обавља остале послове у вези са студијем.

VII ФИНАНСИЈЕ

Члан 41.

Настава и друге активности постдипломског студија се финансирају:

- а) из доприноса заинтересованих привредних и других организација,
- б) из уплата самих кандидата,
- в) из донација и других извора.

Члан 42.

План прихода и расхода постдипломског студија утврђује се елаборатом ПС-а. Вијеће Факултета усваја елаборат на приједлог Комисије за постдипломске студије и докторате.

Члан 43.

Износ накнаде кандидата-полазника ПС-а уплаћује се у цјелости прије уписа на постдипломски студиј, а могућност плаћања утврђује се уговором између кандидата и Факултета. Уписани кандидати немају право на поврат уплаћеног износа. Кандидати су дужни потписати изјаву да прихватају наведене услове.

Члан 44.

Накнаде за активности које обавља Факултет утврђују се цјеновником у елаборату о постдипломском студију.

VIII ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 45.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи ранији Правилник о научнонаставном раду за стицање звања специјалисте, магистра и доктора наука од 13.12.2004. године.

Члан 46.

Овај Правилник ступио је на снагу 16.09.2009. године, 17.01.2011. године, 27.12.2011. године и 11.09.2013. године.

Члан 47.

Овај Правилник објавиће се на веб сајту Факултета.

Број: 13/1.1963/13
Дана, 17.09.2013. године

ДЕКАН

Проф. др Новак Кондић, с.р.

УПУТСТВО
о поступку јавне одбране докторске дисертације

Прије почетка одбране Комисија провјерава сва потребна документа предвиђена процедуром одбране.

ПОСТУПАК:

Предсједник Комисије отвара поступак одбране и врши слиједеће радње:

1. Саопштава одлуку Вијећа о саставу Комисије за јавну одбрану.
2. Представља докторанта, његову биографију и податке о досадашњем стручном и научном раду.
3. Презентује хронолошким редом слиједећу документацију:
 - Пријаву докторске дисертације;
 - Одлуку Вијећа Факултета о именовању Комисије за оцјену подобности кандидата и теме докторске дисертације;
 - Извјештај Комисије за оцјену подобности кандидата и теме докторске дисертације;
 - Одлуку Сената Универзитета о подобности кандидата и теме докторске дисертације;
 - Одлуку Вијећа Факултета о именовању Комисије за оцјену урађене докторске дисертације;
 - Извјештај Комисије о оцјени урађене докторске дисертације;
 - Одлука Сената Универзитета о давању сагласности на Извјештај о урађеној докторској дисертацији.
4. Образлаже дисертацију (предмет, циљеве, хипотезе и научни допринос).
5. Даје докторанту ријеч да у времену од 30 минута представи своју докторску дисертацију.
6. Након докторантовог излагања чланови Комисије постављају питања, а затим предсједник одређује паузу за припрему докторанта за одговоре на питања.
7. Докторант одговара на питања чланова Комисије.
8. Комисија се повлачи ради доношења одлуке.
9. Предсједник Комисије саопштава одлуку о резултату одбране.

НАПОМЕНА: О поступку одбране води се записник којег на крају потписују чланови Комисије и секретар Комисије.